

Микола Вегеш: «В УжНУ є дві проблеми: фінансування проектів і взаємовідносини «політика-університет»

У верхній частині рейтингу кращих навчальних закладів України є і Ужгородський національний університет. Про новий навчальний рік, університетські проблеми і... майбутні вибори – у розмові з ректором УжНУ Миколою Вегешем.

Миколо Миколайовичу, закінчилася цьогорічна вступна кампанія і розпочався новий навчальний рік. Як оцінюєте її і з яким настроєм розпочали роботу?

— Вступну кампанію-2010 оцінюю доволі позитивно. Адже в нас не було жодної апеляції, а це означає, що всі абітурієнти задоволені результатами роботи приймальної комісії. Щоправда, перші три дні видалися досить важкими: біля головного корпусу в намаганнях здати документи з'юрмилися три тисячі людей. Але пізніше ми отримували не більше 200—300 заяв щодня. Тож я майже задоволений тим, як пройшла для нас вступна кампанія. Чому майже? Ми

недобрали на контрактну основу близько 150 чоловік, а це позначиться на наповнюваності нашого спецфонду. Зате ми були єдиним вузом регіону, де діяла локальна система конкурсу. Тобто на стенді висвітлювалося кожне прізвище вступника і кількість набраних ним балів.

Які факультети цього року стали найпопулярнішими і найдорожчими?

— Ми вже три роки не піднімали плату за навчання. Тож найдорожчим і надалі залишається юридичний факультет. За один рік навчання тут на контрактній основі потрібно заплатити 14 тисяч гривень. Втім, що стосується популярності, то в нас сталися неабиякі зміни. Через те, що на деякі факультети для іспитів була обрана іноземна мова, змінилися пріоритети, і колись популярні юридичний і факультет міжнародних відносин відійшли на другий план. Натомість лідерами є спеціальності "туризм", "здоров'я людини", "географія" і три спеціальності факультету суспільних наук – "політологія", "соціологія" і "психологія".

Чи багато нині в університеті іноземців-першокурсників? Як відбуваються студентські обміни?

— Студентів-іноземців у нашому університеті одиниці. Цьогоріч таких вступників майже не було. Втім, студентські обміни в нас існують, і цю діяльність ми розширюємо. От нещодавно були підписані угоди про стажування за кордоном, і такі договори укладаються майже щотижня. Найчастіше студентські обміни відбуваються на факультеті романо-германської філології та стоматологічному факультеті.

А які справи з гуртожитками? Пригадую, торік також стояло питання про необхідність оновлення студентського житла.

— Проблема досі існує. Минув третій рік, як ми не отримали з міністерства на капітальні чи поточні ремонти жодної копійки. Нещодавно заступник міністра Петро Куліков пообіцяв, що освітнє відомство виділить півтора мільйона із трьох необхідних для заміни вікон в університетському корпусі, що на БАМі. Адже тамтешні віконні рами майже випадають. У гуртожитках ситуація, на щастя, ще не така критична, і поточні ремонти проводимо власними силами. Проте, аби оновити, наприклад, той же гуртожиток №4, потрібно до 2 мільйонів гривень. І це досить скромно.

Чи знайшли вже інвесторів, готових вкласти гроші у колишню славнозвісну "Скалку"?

— Не знайшли і, напевно, не знайдемо. Так триватиме до тих пір, поки не буде змінено пункт закону, який не дозволяє нам здавати об'єкти в оренду на 5—10 років. Поки що здати "Скалку" ми можемо не більше як на рік. А який розумний інвестор візьметься вкладати гроші в об'єкт, якщо не матиме впевненості, що наступного року оренду йому продовжать? В один час ми навіть думали облаштувати в тамтешніх корпусах гуртожиток. Але знову ж таки постає

питання довозу студентів до міста. Чи погодяться вони там жити? Тому територія поки тільки заростає травою.

Нещодавно обласна влада взялася допомагати вузу з ремонтом басейну "Буревісник". Якісь роботи вже проводяться на об'єкті?

— Наразі тільки виготовляється технічна документація. Обласна влада виділяє для цього півтора мільйона гривень. За ці гроші ми зможемо переобладнати на сучасний лад душові кабінки, котельню, укріпити вишку для стрибків та оновити чашу басейну. Спочатку хотіли міняти плитку в самій чаші, але потім виникло питання, чи витримають опори. Щоби їх зміцнювати, не вистачає коштів. Тому було вирішено, що працюватимемо з матеріалом, з якого була зроблена чаша.

Торік ви казали, що для того, аби університет став справді класичним, у його стінах необхідно відкрити теологічний факультет. Як справи із цим?

— Що стосується теологічного факультету, то, виявилось, відкрити його не так просто, як здається. Хоча ми вели перемовини з керівництвом греко-католицької духовної семінарії і вони тільки "за". Але ж існує ще й православна та інші релігійні конфесії. Якщо в нас працюватимуть викладачі з духовної семінарії, то як провести межу між тим же православ'ям і католицизмом? Одним словом, виникає плутанина. Крім того, як з'ясувалося, для того, аби викладачі із семінарії могли викладати в нас, недостатньо їхнього ступеня доктора теології, потрібно пройти навчання при міністерстві. Тобто, виходить, нам спершу потрібні кадри для того, щоб ми могли випускати кадри. Через цю проблему в жодному університеті України немає подібного факультету. Наразі ми працюємо над відкриттям спеціальності "державне управління" при факультеті суспільних наук. Готуватимемо державних службовців. Невдовзі плануємо набрати першу групу і провести іспити.

Миколо Миколайовичу, понад 20 років ви досліджуєте історію Карпатської України? Чи з'явилися якісь нові відомості?

— 20 років, відколи досліджуємо історію Карпатської України, було видано 3 тисячі праць, з них – 100 монографій. Відкрити щось нове зараз навряд чи ще можливо. Щоправда, я б хотів попрацювати ще в німецьких архівах. Думаю, там можна було б знайти чимало цікавої інформації. Але поки керую навчальним закладом, дуже бракує часу на наукову роботу. Тому й не маю можливості виїхати за кордон. Та тішить те, що наразі до друку готується спільна робота УжНУ і Угорської академії наук. Це монографія, яка висвітлює стосунки України та Угорщини впродовж останніх 100 років. Угорськомовний варіант вийде за кордоном, український – у нас. Потім ми обміняємося тиражами.

У цілому, я так розумію, УжНУ почав навчальний рік без проблем? Чи все-таки, як кажуть, не все так гладко?

— Насправді маємо дві проблеми. Перша – це фінансування проєктів, друга – політика й університет. Щодо останнього, то дуже хочеться, аби політика не втручалася в життя вишу. Тим паче, що на порозі – вибори до органів місцевого

самоврядування. Не хочеться, аби політичні сили використовували університет у своїх цілях. Прагнемо, аби в нас нарешті нормально сприймалося право будь-якої людини, в тому числі й викладачів, займатися політикою. Особисто я абсолютно нейтрально ставлюся до політичних уподобань науково-викладацького складу. Навпаки –було б дуже добре, аби якомога більше викладачів стали депутатами рад різних рівнів. Адже це гарантує, що там вони відстоюватимуть і інтереси нашого вузу.

Ми плавно підійшли до теми виборів. Миколо Миколайовичу, якраз сьогодні стартує виборча кампанія. Чи йдете ви на вибори?

— Так. І цього не приховую. У складі "Єдиного Центру" балотуватимуся в депутати до обласної ради. З цією політичною силою я був з першого дня. А разом зі своїми теперішніми колегами по сесійній залі я вже з 2002 року. І коли вони прийняли рішення через певні проблеми вийти з "Нашої України" і вступити до "Єдиного Центру", підтримав їх. Вважаю нашу партію доволі потужною політичною силою. А тому, хоча вже не раз отримував пропозиції змінити, так би мовити, "прописку", тобто перейти в інший політичний табір, не збираюся цього робити і нікого зраджувати. Ми лишаємося єдиною командою, здатною ще чимало доброго зробити для нашого рідного вишу.

Сніжана Русин